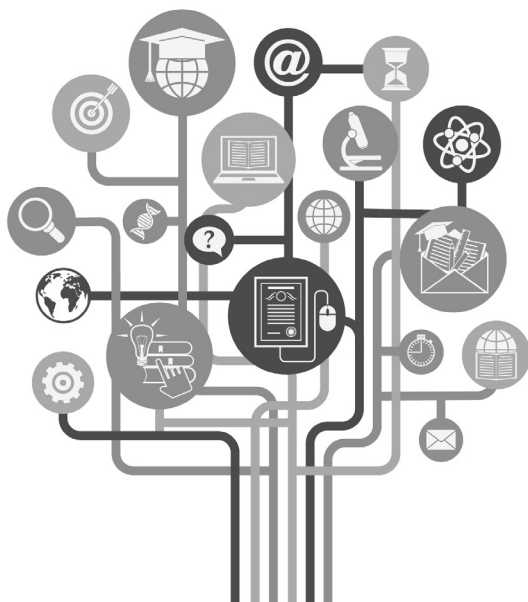

การค้าประเวณีที่ชอบด้วยกฎหมายสำหรับประเทศไทย Legalization of Prostitution for Thailand

พรเพชร ชลศักดิ์ตระกูล
Pornphet Cholsaktrakul

การก้าประเวณที่ชอบด้วยกฎหมายสำหรับประเทศไทย

Legalization of Prostitution for Thailand

พรเพชร ชลศักดิ์ตระกูล¹

Pornphet Cholsaktrakul

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพฯ 10220 ประเทศไทย

Faculty of Humanities and Social Sciences Phranakhon Rajabhat University, Bangkok 10220,
Thailand e-mail : cpornpetch@gmail.com

Received : February 1, 2024 Revised : July 4, 2024 Accepted : July 15, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับ 1.สิทธิ เสรีภาพของผู้ค้าประเวณีในการประกอบอาชีพค้าประเวณี 2.ความเหมาะสมของประเทศไทยในการให้การค้าประเวณีชอบด้วยกฎหมาย 3.รูปแบบการค้าประเวณีที่ชอบด้วยกฎหมายสำหรับประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าผู้ค้าประเวณีควรมีสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพค้าประเวณี การค้าประเวณีที่ชอบด้วยกฎหมายจึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในประเทศไทย โดยควรกำหนดรูปแบบการค้าประเวณีให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

คำสำคัญ: การค้าประเวณี; สิทธิในการประกอบอาชีพ; สังคมไทย

Abstract

The purposes of this research are to investigate and analyze the following topics: 1) rights and liberties of individuals who conduct prostitution as occupation, 2) the suitability of legalizing prostitution in Thailand, and 3) the forms of lawful prostitution in Thailand. The qualitative research was conducted by means of documentary research and in-depth interview. Additionally, quantitative research was conducted with a survey as its tool. According to the outcome of the research, it was found that those who conduct prostitution are entitled to the rights and liberties in

conducting prostitution as their occupation. As such, the legalization of prostitution is therefore suitable to be applied in Thailand. Anyhow, it should be stipulated in the laws as to the forms of prostitution which are compatible to the context of the Thai society.

Keywords : Prostitution; Rights to an Occupation; Thai Society

บทนำ

หญิงขายบริการทางเพศหรือที่เรียกว่าโสเภณี เป็นอาชีพที่อยู่คู่กับสังคมไทยมานาน ในปัจจุบันนอกจากผู้หญิงที่ขายบริการทางเพศแล้ว ผู้ชายก็มีการขายบริการทางเพศเช่นกัน เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว รูปแบบการขายบริการทางเพศจึงมีการพัฒนาไปหลายรูปแบบ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่มาใช้บริการให้ได้รับความพึงพอใจมากที่สุดจนเกิดเป็นธุรกิจการค้าประเวณีขึ้น ผู้ที่มาค้าประเวณีบางคนมีเจตนาที่จะประกอบอาชีพนี้เอง บางคนถูกหลอกลวงมาทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เต็มใจ ในอดีตการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่คนในสังคมไทยต่อต้าน เพราะวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของคนไทยเองที่มีค่านิยมว่า “หญิงไทยต้องรักนวลสงวนตัว” ประกอบกับคนไทยเป็นสังคมพุทธศาสนาที่ให้ความสำคัญกับเรื่องศีลธรรมอันดี ผู้ที่มาค้าประเวณีโดยสมัครใจจึงมักจะถูกตั้งข้อรังเกียจจากสังคมว่าเป็นคนไม่ดี ผู้ที่ค้าประเวณีจึงมักจะปกปิดไม่ให้ใครทราบว่าตนมีอาชีพอะไร เพื่อไม่ให้ถูกสังคมรังเกียจ อีกทั้งประเทศไทยยังมีกฎหมายที่เอาผิดกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ทำให้ผู้ค้าประเวณีเกิดความกลัวและปกปิดไม่กล้าบอกอาชีพที่แท้จริงของตน เมื่อถูกระงับสิทธิ เสรีภาพ เช่น ถูกทำร้ายร่างกาย ถูกโกงเงินค่าบริการ ฯลฯ ก็ไม่สามารถไปใช้สิทธิเรียกร้องทางกฎหมายใด ๆ ได้ เนื่องจากตนเองเป็นผู้ที่กระทำความผิดกฎหมายด้วยเช่นกัน จึงทำให้อาชีพค้าประเวณีเป็นอาชีพที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ และไม่ได้รับการเยียวยา รวมถึงสิทธิต่าง ๆ ที่ควรจะได้รับจากภาครัฐด้วย เช่น จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้ไม่สามารถทำงานได้แต่ก็ไม่ได้รับเงินเยียวยา หรือเข้าสู่กระบวนการเยียวยาเหมือนกันอาชีพอื่น หรือไม่สามารถได้รับการบริการตรวจสุขภาพประจำปีจากสิทธิประกันสังคม เป็นต้น (ณฤดี จินทวีโรจน์, 2564)

เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม มีการยอมรับในเรื่องของอาชีพค้าประเวณีมากขึ้น มีการเรียกร้องในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพของผู้ค้าประเวณีมากขึ้น

เพราะการค้าประเวณีนั้น แม้อาจจะเป็นสิ่งที่หลายคนในสังคมมองว่าน่ารังเกียจทางศีลธรรมจากการใช้ร่างกายของตนสนองตัณหาทางเพศของผู้อื่น แต่ก็ไม่ได้แปลว่ากฎหมายที่ห้ามไม่ให้เกิดการค้าประเวณีด้วยความสมัครใจนั้นมีความชอบธรรม เพราะกฎหมายนั้นไปขัดขวางการใช้เสรีภาพของเอกชนนั่นเอง ด้วยเหตุนี้การค้าประเวณีจึงไม่ควรถูกห้ามแทรกแซง หรือจำกัดด้วยกฎหมายของรัฐ เพราะจะเป็นการลดทอนเสรีภาพของเอกชน (ดิศรณ์ ลิขิตวิทยาวุฒ, 2562) ในหลายประเทศจึงมีการบัญญัติให้อาชีพค้าประเวณีเป็นอาชีพที่สุจริต และถูกกฎหมาย เช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน สาธารณรัฐสิงคโปร์ เนเธอร์แลนด์ และนิวซีแลนด์ (ชญาณี ศรีกระจำง, 2563) ซึ่งผู้ที่ประกอบอาชีพค้าประเวณีที่ถูกกฎหมายนี้ จะมีสิทธิต่าง ๆ เช่นเดียวกับผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น สิทธิในรักษาพยาบาล สิทธิในการลาป่วย สิทธิในการได้รับค่าแรงหากลาคลอด สิทธิในการได้รับค่าชดเชยหากว่างงาน เป็นต้น และในขณะเดียวกันก็มีหน้าที่ในฐานะเป็นพลเมืองในประเทศนั้น ๆ ด้วยเช่นกัน เช่น หน้าที่ในการเสียภาษี เป็นต้น (นราธิป ยาวงษ์, 2563)

ในประเทศไทยมีการเรียกร้องให้ยกเลิกความผิดจากการค้าประเวณี โดยเหตุผลว่าคนที่ประกอบอาชีพนี้มีอยู่ทุกหนทุกแห่ง แต่กลับไม่ได้รับการยอมรับ เหมือนคนกลุ่มอาชีพอื่น ๆ คนกลุ่มนี้ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสวัสดิการ สวัสดิภาพ การศึกษา และสิทธิต่าง ๆ ที่ควรจะได้จากรัฐ รวมถึงสิทธิในความเป็นมนุษย์ และการให้เกียรติซึ่งกันและกันระหว่างคนในสังคม อาชีพขายบริการทางเพศ เป็นอาชีพสุจริต และเป็นแรงงานสำคัญของชาติ ถ้าอาชีพนี้ ได้รับการรับรองให้เป็นอาชีพที่ถูกกฎหมาย ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของธุรกิจ และแรงงานที่ให้บริการจะดีขึ้น ปัญหาการเอารัดเอาเปรียบผู้ขายบริการก็จะลดน้อยลง แรงงานที่ขายบริการทางเพศจะมีมาตรฐานชีวิตที่เท่าเทียมกับแรงงานในอาชีพอื่น (จันทวิภา อภิสุข, 2565) แต่ในขณะเดียวกันฝ่ายที่คัดค้านให้เหตุผลว่าถ้าอาชีพค้าประเวณี ได้รับการรับรองให้เป็นอาชีพที่ถูกกฎหมายจะเป็นการเปิดทางให้ผู้หญิงเข้าสู่อาชีพนี้มากขึ้น ประเทศไทยจะเสียภาพลักษณ์อันดีงาม ส่งผลกระทบต่อหญิงไทยคนอื่น ๆ (ลลิตา ฤกษ์สำราญ, 2565) การให้อาชีพค้าประเวณีถูกกฎหมายจึงยังเป็นที่โต้แย้งถึงความเหมาะสมกับบริบทในสังคมไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ สิทธิ เสรีภาพ ของผู้ค้าประเวณีในการประกอบอาชีพค้าประเวณี

2. เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมของประเทศไทยในการให้การค้าประเวณีชอบด้วยกฎหมาย

3. เพื่อวิเคราะห์หารูปแบบการค้าประเวณีที่ชอบด้วยกฎหมายสำหรับประเทศไทย

ความหมายของการค้าประเวณี

ความหมายของการค้าประเวณี (Prostitution) นั้น พจนานุกรมได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง “A person who has sex for money” (Oxford Learner’s Dictionaries, 2023) หรืออาจแปลเป็นไทยได้ว่าหมายถึง บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์เพื่อเงิน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 4 บัญญัติความหมายการค้าประเวณีไว้ว่า หมายถึง “การยอมรับการกระทำชำเรา หรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำ และผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ”

สำหรับผู้วิจัยเห็นว่าการค้าประเวณี หมายถึง การยินยอมมีเพศสัมพันธ์หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น โดยได้รับเงินหรือสิ่งตอบแทนอื่น ๆ เป็นค่าจ้าง

หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

การคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้มีการบัญญัติรับรองสิทธิดังกล่าวไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเป็นแม่บทกฎหมายระหว่างที่วางหลักสากลด้านสิทธิมนุษยชนที่นานาประเทศให้การยอมรับและถือปฏิบัติ เพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลภายในรัฐมิให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการใช้อำนาจของบุคคลอื่นภายในรัฐหรือจากการใช้อำนาจของรัฐนั่นเอง กล่าวคือ การที่รัฐจะออกกฎหมายที่กระทบถึงสิทธิเสรีภาพของบุคคลภายในรัฐนั้นจะทำได้ก็ต่อเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือ มีเหตุจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายนั้นหากไม่มีจะเกิดผลกระทบกับสังคมส่วนรวมและกฎหมายนั้นจะต้องมีความเหมาะสมไม่เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพหรือกระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคลภายในรัฐมากเกินไป

กว่าความจำเป็น ขณะเดียวกันรัฐจะต้องรับรองและให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลภายในรัฐไม่ให้อำนาจรวบหรือทำลายโดยบุคคลอื่นด้วยเช่นกัน (ณัฐปภัสร ณรงค์กิจพาณิชย์, 2561)

2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้มีการนำมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญไทยตั้งแต่ พุทธศักราช 2475 ประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น หากละเลยหรือไม่คุ้มครองเรื่องเหล่านี้แล้วย่อมส่งผลกระทบต่อเกียรติภูมิของประเทศชาติตามไปด้วย การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นหลักการสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาบัญญัติไว้ในทุก ๆ รัฐธรรมนูญ รวมถึงในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พงษ์ธวัชณ์ บุญพิทักษ์, 2566)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 28 วรรคแรกได้บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย” แสดงว่าบุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิ เสรีภาพที่จะกระทำการใด ๆ กับเนื้อตัวร่างกายของตนเองก็ได้ ส่วนในมาตรา 40 วรรคแรกบัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิ เสรีภาพในการประกอบอาชีพ” แสดงให้เห็นว่าบุคคลทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพที่จะประกอบอาชีพได้ตามที่คนต้องการ แต่ทั้งนี้การประกอบอาชีพต้องไม่กระทบต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ผู้วิจัยเห็นว่าถึงแม้บุคคลทุกคนจะมีสิทธิ เสรีภาพที่จะประกอบอาชีพใด ๆ รวมไปถึงการใช้เนื้อตัวร่างกายของตนเอง แต่การใช้สิทธิ หรือเสรีภาพนั้นต้องไม่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพราะหากต่างคนต่างอ้างว่ามีสิทธิ เสรีภาพในตนเอง แต่ไม่มีการจำกัดความเหมาะสมไว้ ย่อมจะกระทำให้เกิดความวุ่นวาย หรือเกิดความไม่สงบได้ในสังคมได้

หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์นี้ย่อมเป็นส่วนที่เป็นสาระสำคัญของมนุษย์แต่ละคน อันไม่อาจจะถูกลดทอนหรือพรากเสียได้และมีอยู่ในตัวของมนุษย์ ทุกคนโดยไม่คำนึงถึงเพศ สีผิว สัญชาติ หรือศาสนา โดยประกอบด้วยรากฐานทางความคิด 2 ประการ นั่นคือ สิทธิในชีวิตร่างกาย และสิทธิที่จะได้รับความเสมอภาค (ดิศรณ์ ลิขิตวิทย์วสุฒ, 2562) ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นสิทธิตามธรรมชาติที่ถูกละเมิดว่าติดตัวมนุษย์มาแต่

กำเนิด มีอาจมีผู้ใด หรือสิ่งใดมาพรากศักดิ์ศรีดังกล่าวไปจากตัวมนุษย์ได้ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ยังถือเป็นหลักการที่มีคุณค่าสูงสุดตามรัฐธรรมนูญโดยถือว่าเป็นสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพอันส่งผลให้การใช้สิทธิและเสรีภาพจะต้องอยู่ในกรอบของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ประเทศไทยมีการบัญญัติรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ครั้งแรกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับได้นำหลักการดังกล่าวมาบัญญัติไว้ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้การรับรองและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์แก่บุคคลทุกคน เหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องใด ๆ ไม่อาจยกขึ้นเป็นข้ออ้างให้บุคคลนั้นไร้ซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้ ดังนั้นทุกภาคส่วนจะต้องให้ความเคารพและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วย (นิชากร ปทุมมาศ และเกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์, 2558)

จารีตประเพณีของสังคมไทย

จารีตประเพณี หมายถึง ประเพณีที่บรรพชนได้ถือปฏิบัติกันมาแต่อดีตกาล ถ้าใครฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ถือว่าเป็นความผิด ส่วนใหญ่เป็นหลักศีลธรรมของสังคม ที่สังคมถือว่ามีคุณค่าแก่ส่วนรวม ผู้ที่ฝ่าฝืนจะถูกลงสังคมลงโทษ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2549) ซึ่งในสังคมไทย ตั้งแต่อดีตถ้ามีใครนิยามว่า “โสเภณี” คืออะไร คำตอบที่มีคือ ผู้หญิงเลวคนหนึ่ง ชอบทำงานสบาย ๆ ได้เงินเยอะ ๆ โดยไม่ต้องทำอะไร สิ่งเหล่านี้เป็นคำตอบที่มีอยู่ในทัศนคติของสังคมไทย การใช้คำพูดเปรียบเปรยเหล่านี้ แสดงให้เห็นถึงความเป็น “คนชั่ว” โดยไม่ได้มีการตอกย้ำหรือประณามบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ชายผู้ร่วมสังฆกรรมในกิจการนั้น และรวมถึงเจ้าของธุรกิจ ซึ่งลักษณะของการตีตราหรือตราหน้าผู้หญิงที่ค้าประเวณี แม้กระทั่งในปัจจุบันก็ยังมีการด้อยค่าผู้หญิงที่ค้าประเวณี (สุรางค์ จันทระแย้ม, 2567) แต่เนื่องจากการเติบโตทางวัฒนธรรม การรับเอาค่านิยมทางตะวันตก การให้ความสำคัญในเรื่องสิทธิ เสรีภาพของประชาชนมากขึ้น สังคมไทยเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง มีการเรียกร้องสิทธิ เสรีภาพของตนเอง ยอมรับในเรื่องที่เมื่อก่อนสังคมไทยเคยต่อต้าน เช่น ในเรื่องของการทำแท้ง สังคมไทยมองว่าเป็นเรื่องที่บาปกรรม การทำแท้งเป็นเรื่องที่ให้อภัยไม่ได้ แต่ในปัจจุบันนี้ก็มี การออกกฎหมายให้การทำแท้งชอบด้วยกฎหมาย เช่นเดียวกับในเรื่องของการค้าประเวณีก็มีกลุ่มคนออกมาเรียกร้องสิทธิให้กับผู้ค้าประเวณีว่าควรจะได้รับ การคุ้มครอง ควรจะให้ เป็นอาชีพที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่สังคมไทยบางกลุ่มก็ยังต่อต้านเนื่องจากการเป็น การขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน และภาพลักษณ์ของประเทศไทย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539

ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มีการบัญญัติความผิดของผู้ค้าประเวณีไว้ ดังนี้

มาตรา 5 ผู้ใดเข้าติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรับเร้าบุคคลตามถนน หรือสาธารณะสถาน หรือกระทำการดังกล่าวในที่อื่นใด เพื่อการค้าประเวณีอันเป็นการเปิดเผยและน่าอัปยศ หรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณชน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 6 ผู้ใดเข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณี เพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

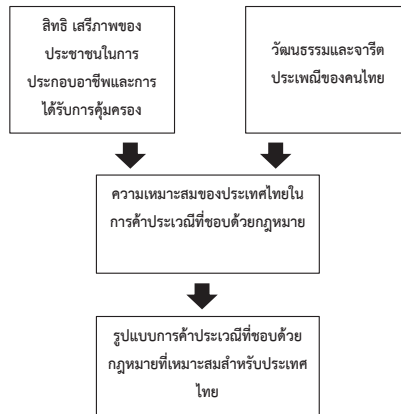
ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำเพราะถูกบังคับ หรือตกอยู่ภายใต้อำนาจซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้ ผู้กระทำไม่มีความผิด

มาตรา 7 ผู้ใดโฆษณาหรือรับโฆษณา ชักชวน หรือแนะนำด้วยเอกสารสิ่งพิมพ์ หรือกระทำให้แพร่หลายด้วยวิธีใดไปยังสาธารณะที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องหรือการติดต่อเพื่อการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

จากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 จะเห็นได้ว่าผู้ค้าประเวณีจะมีความผิดตามกฎหมายฉบับนี้ อาชีพค้าประเวณีจึงยังเป็นอาชีพที่ผิดกฎหมายในประเทศไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพของประชาชนในการประกอบอาชีพค้าประเวณี ความเหมาะสมของประเทศไทยในการค้าประเวณีที่ชอบด้วยกฎหมาย และรูปแบบการค้าประเวณีที่ชอบด้วยกฎหมายสำหรับประเทศไทย ต้องศึกษาหลักการ แนวคิด เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพของประชาชน กฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ ควบคู่ไปกับเรื่องของสภาพสังคม และวัฒนธรรมของประเทศไทย เพื่อให้ได้คำตอบของงานวิจัย ดังแสดงในภาพกรอบแนวคิดการวิจัย

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม มีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ระเบียบวิธีวิจัยประเภทวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารที่เป็นหลักการ แนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย ไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเอกสารที่ศึกษาเป็นเอกสารข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และทุติยภูมิ (Secondary Data) ประกอบด้วย หนังสือ ตำรา รายงานวิจัย บทความ คำพิพากษาของศาล เอกสารอื่น ๆ และค้นคว้าจากสื่อออนไลน์ (Internet) โดยข้อมูลเอกสารในการวิจัยนี้ใช้สังเคราะห์ให้ได้ประเด็นคำถามนำไปสู่การสร้างประเด็นสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews)

ผู้วิจัยจะเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์เอง เพื่อให้ทราบความเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรง จะไม่มีการกำหนดคำถามอย่างตายตัว แต่จะกำหนดไว้เพียงกรอบหรือประเด็นที่จะสัมภาษณ์เท่านั้น โดยอาศัยกรอบและแนวคิดเป็นปัจจัยสำคัญในการตั้งประเด็นคำถามเอาไว้ คำถามจะมีลักษณะแบบปลายเปิด และหากในขณะที่ยังสัมภาษณ์

พบประเด็นปัญหาใดเพิ่มเติมก็จะทำการสัมภาษณ์ประเด็นนั้นเพิ่มขึ้นเพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจน มีหลักเกณฑ์ในการเลือกประชากรสัมภาษณ์ด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยจะเลือกประชากรที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีความรู้ มีประสบการณ์ที่เกี่ยวกับงานวิจัยแบ่งเป็นแบ่งเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน รวม 24 คน ได้แก่ ผู้พิพากษาศาลยุติธรรม พนักงานอัยการ ทนายความ เจ้าหน้าที่ตำรวจ นักวิชาการ นักสิทธิมนุษยชน ผู้ประกอบอาชีพค้าประเวณีหรือเคยประกอบอาชีพค้าประเวณี (ไม่ระบุเพศ) ผู้ประกอบธุรกิจการค้าประเวณีหรือเคยประกอบธุรกิจค้าประเวณี

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ว่าความเห็นส่วนใหญ่ของผู้ให้สัมภาษณ์ไปในทางใด จะถือเป็นคำตอบจากการสัมภาษณ์ประชากร

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research)

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการเก็บข้อมูลจากประชากรโดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยในแบบสอบถามจะไม่มีการเก็บข้อมูล ชื่อ นามสกุล ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้เลือกประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร เพราะกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย ที่มีแหล่งค้าประเวณีแอบแฝงหลายแห่ง โดยเก็บข้อมูลจากประชากรในกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ อายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งมีทั้งหมด 4,658,634 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565) ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรคำนวณของเทโร ยามาเน (Yamane, 1973) กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่น้อยกว่า 5 เปอร์เซ็นต์ หรือที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

แทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{4,658,634}{1 + 4,658,634(0.05)^2}$$

$n = 399.97$ ตัวอย่าง

จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) คือ กำหนดเพศชาย 200 คน และเพศหญิง 200 คน จากนั้นในแต่ละกลุ่มจะใช้การเลือกแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนตามต้องการโดยไม่มีหลักเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างจะเป็นใครก็ได้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ โดยมีอายุ 15 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วยคำถามที่เป็นข้อมูลทั่วไป และคำถามปลายปิดและปลายเปิด ผสมกัน ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาจากการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ข้อมูลการวิจัยจากเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก มาเป็นแนวทางในการสร้างคำถามไว้ล่วงหน้า โดยแบบสอบถามแยกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวประกอบด้วยเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพของผู้ค้าประเวณีในการประกอบอาชีพค้าประเวณี ความเหมาะสมของประเทศไทยในการค้าประเวณีที่ชอบด้วยกฎหมาย และรูปแบบการค้าประเวณีที่ชอบด้วยกฎหมายสำหรับประเทศไทย

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดที่เป็นข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ (ถ้ามี)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย จึงมีความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างจะไม่เข้าใจความหมายบางข้อของแบบสอบถาม จึงต้องมีผู้มีความรู้ทางกฎหมายอยู่ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เพื่ออธิบายประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามสงสัยให้ผลของแบบสอบถามตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด โดยเป็นการเก็บข้อมูลจากบุคคลทั่วไป ไม่มีการกำหนดอาชีพของกลุ่มตัวอย่างไว้ แต่กำหนดเพียงต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

เนื่องจากเป็นงานวิจัยด้านนิติศาสตร์ การวิจัยเชิงปริมาณจะใช้เพื่อประกอบข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก คือ การวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณจึงมีความเหมาะสมที่จะใช้เพียงสถิติร้อยละในการคำนวณคำตอบ เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของประชากรส่วนใหญ่ว่าไปในทิศทางใดโดยใช้ตารางอธิบายผล

3. การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย

ข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่เป็นการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกนำมาสังเคราะห์และวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์งานวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยเป็นงานวิจัยด้านนิติศาสตร์จึงให้ความสำคัญกับงานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก ส่วนวิจัยเชิงปริมาณจะใช้เพื่อประกอบหรือสนับสนุนงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งหากมีความขัดแย้งกันจะยึดคำตอบที่ได้จากงานวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

1. สิทธิ เสรีภาพในการประกอบอาชีพของผู้ค้าประเวณี

การค้าประเวณีนั้น แม้จะเป็นสิ่งที่หลายคนในสังคมมองว่าน่ารังเกียจทางศีลธรรมจากการใช้ร่างกายของตนสนองตัณหาทางเพศของผู้อื่น แต่ก็ไม่ได้แปลว่ากฎหมายที่ห้ามไม่ให้การค้าประเวณีด้วยความสมัครใจนั้นมีความชอบธรรม เพราะกฎหมายนั้นไปขัดขวางการใช้เสรีภาพของเอกชนในการใช้สิทธิในเนื้อตัว ร่างกายของตนเอง และเสรีภาพในการประกอบอาชีพ จากหลักการดังกล่าวทำให้หลาย ๆ ประเทศเริ่มมีการคุ้มครองผู้ค้าประเวณีมากขึ้น โดยบัญญัติกฎหมายคุ้มครองผู้ค้าประเวณีไว้โดยตรง หรือไม่มีบัญญัติกฎหมายลงโทษผู้กระทำความผิด เช่น รัฐเนวาดาในสหรัฐอเมริกา รัฐนิวเซาท์เวลส์ในเครือรัฐออสเตรเลีย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐอินเดีย การที่ต่างประเทศให้การค้าประเวณีชอบด้วยกฎหมาย เกิดจากการคำนึงถึงเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เรื่องสิทธิ เสรีภาพของผู้ค้าประเวณีที่สามารถใช้เนื้อตัว ร่างกายโดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นไปตามปณิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ยังเป็นการคุ้มครองปกป้องผู้ค้าประเวณีในเรื่องต่าง ๆ เช่น การค้ามนุษย์ การถูกทำร้ายจากอาชญากรรม ฯลฯ สำหรับประเทศไทยบัญญัติหลักเกี่ยวกับสิทธิ

เสรีภาพไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในมาตรา 25 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญทราบเท่าที่ใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นนั้น ไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น ในมาตรา 26 บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของ บุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ มาตรา 27 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมี สิทธิเท่าเทียมกัน มาตรา 28 บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพในชีวิตและร่างกายไว้ ใน มาตรา 40 บรรคแรกบัญญัติเกี่ยวกับบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิ เสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะสิทธิในเนื้อตัว ร่างกายของตนเอง และเสรีภาพในการประกอบอาชีพได้อย่างอิสระ การจำกัดสิทธิ เสรีภาพของบุคคลได้เพียงเท่าที่เป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของ ประชาชนเท่านั้น ในออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองการค้าประเวณีควรมีการชั่งน้ำหนักว่า ควรคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของผู้ค้าประเวณี หรือควรคำนึงถึงหลักศีลธรรมมากกว่ากัน ซึ่งในประเทศไทยพบว่ามึหลายกรณีที่มีถึงแม้จะเป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรม แต่กฎหมายไม่ได้มีบทลงโทษทางอาญาไว้ เช่น ภรรยาที่มีชู้ หรือผู้หญิงที่เป็นภรรยาน้อย หรือผู้ซื้อบริการทางเพศ เป็นต้น ตามตัวอย่างที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่ากลุ่มคนเหล่านี้ใน สังคมถือว่ามีความผิดทางศีลธรรม แต่กฎหมายไม่ได้เอาผิดกับคนกลุ่มนี้ แสดงว่าไม่ จำเป็นที่กฎหมายต้องเอาผิดกับผู้ค้าประเวณีด้วยเช่นกัน แต่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มีบทลงโทษผู้ค้าประเวณี ซึ่งถึงแม้กฎหมายฉบับ นี้จะออกมาเพื่อป้องกันการค้าประเวณีโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่อาจถูกล่อลวงหรือ ชักพาไปเพื่อการค้าประเวณี และไม่ให้มีการโฆษณาและชักชวนให้มีการค้าประเวณี แต่ผู้วิจัยเห็นว่าถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายลงโทษผู้ค้าประเวณีไว้ แต่การค้าประเวณีก็ยัง พบเห็นได้แพร่หลายในปัจจุบัน เมื่อคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพของผู้ค้าประเวณี ทั้งในการ ประกอบอาชีพ และสิทธิในเนื้อตัวร่างกายตัวเอง ควรจะบัญญัติกฎหมายเพื่อคุ้มครอง ผู้ค้าประเวณีด้วย หากตัดสิทธิผู้ค้าประเวณีไม่ให้เกิดการรับรอง หรือคุ้มครองตามสิทธิ

เสรีภาพที่ควรจะมีคงไม่เป็นธรรมกับผู้ค้าประเวณี เพราะไม่ใช่การค้าประเวณีทุกกรณี จะผิดศีลธรรม หากเป็นกระทำโดยสมัครใจทั้งสองฝ่าย ไม่มีฝ่ายใดมีคู่สมรส และเป็นการกระทำเพื่อให้อยู่รอดในสังคมก็ไม่น่าจะผิดศีลธรรม ผลการวิจัยจึงพบว่าผู้ค้าประเวณีควรมิสัทธิ เสรีภาพในการประกอบอาชีพค้าประเวณีเท่ากับอาชีพอื่น ๆ

2. ความเหมาะสมของประเทศไทยในการค้าประเวณีที่ขอบด้วยกฎหมาย

ถึงแม้ว่าการค้าประเวณีในประเทศไทยจะไม่ขอบด้วยกฎหมาย แต่ก็ยังมีผู้ให้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการค้าประเวณีที่ขอบด้วยกฎหมาย ผลการวิจัยพบว่าหากให้การค้าประเวณีขอบด้วยกฎหมาย จะส่งผลดีต่อสังคมและประเทศมากกว่า ทั้งในเรื่องของความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม เรื่องของการพัฒนากฎหมายให้เป็นไปตามหลักสากล และตามรัฐธรรมนูญ ที่ต้องให้ความสำคัญกับการคุ้มครอง สิทธิ เสรีภาพของประชาชน นอกจากนี้ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมสมัยใหม่ ควรจะมีการพัฒนากฎหมายให้ทันสมัย สอดคล้องกับหลักสากล เพื่อไม่ให้ประเทศไทยล้าหลังและไม่มีพัฒนา เมื่อก่อนประเทศไทยมีการคัดค้านกฎหมายที่ขัดศีลธรรมเช่นกัน คือในเรื่องการทำแท้ง เพราะเป็นเรื่องที่ขัดต่อจารีตประเพณีของคนไทยอย่างมาก แต่ต่อมาประเทศไทยก็ยอมรับหลักในเรื่องสิทธิ เสรีภาพในชีวิตและร่างกาย จึงมีการบัญญัติกฎหมายให้หญิงทำแท้งได้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าในเรื่องการค้าประเวณีก็เช่นเดียวกันที่ปัจจุบันยังมีผู้คัดค้านอยู่มากเพราะขัดกับวัฒนธรรมอันดีของคนไทย แต่ต่อไปคนในสังคมจะยอมรับวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ที่มีการให้ความสำคัญกับสิทธิ เสรีภาพของปัจเจกชน

3. รูปแบบการค้าประเวณีที่ขอบด้วยกฎหมายสำหรับประเทศไทย

จากผลการวิจัยที่ได้จะพบว่าประเทศไทยมีความเหมาะสมที่การค้าประเวณีขอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่ได้หมายความว่าต้องมีรูปแบบที่เหมือนของต่างประเทศทั้งหมด เพราะประเทศไทยเองก็มีวัฒนธรรมและจารีตประเพณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของคนไทย โดยสามารถวิเคราะห์รูปแบบการค้าประเวณีที่ขอบด้วยกฎหมายของประเทศไทย ดังนี้

3.1 ประเภทของการค้าประเวณี

ในงานวิจัยนี้แบ่งประเภทของการค้าประเวณีในประเทศไทย เป็น 2 ประเภทหลัก คือ การค้าประเวณีในสถานบริการ และการค้าประเวณีโดยอิสระ ผลการวิจัยพบว่าในประเทศไทย การค้าประเวณีที่ขอบด้วยกฎหมายควรจะมีทั้งในสถานบริการ และการค้าประเวณีโดยอิสระ เพราะในปัจจุบันการค้าประเวณีในสถานบริการเป็นรูปแบบการค้าประเวณีแอบแฝง ผู้ค้าประเวณีไม่ได้รับสิทธิต่าง ๆ ในฐานะ

ลูกจ้าง เช่น สิทธิประกันสังคม สิทธิได้ค่าชดเชยตามสัญญาจ้างแรงงาน ฯลฯ แตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ การค้าประเวณีในสถานบริการจึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ผู้ค้าประเวณีได้รับสิทธิต่าง ๆ ที่ควรจะได้ ส่วนการค้าประเวณีที่เป็นอิสระ ที่ผู้ค้าประเวณีมีอิสระในการเลือกผู้ให้บริการ เลือกวันเวลา สถานที่ทำงานได้เอง ไม่มีสถานที่ประจำ แม้จะมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องของความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และศีลธรรมอันดีของประชาชนแล้ว แต่หากให้การค้าประเวณีชอบด้วยกฎหมายเฉพาะแต่ในสถานบริการ ธุรกิจการค้าประเวณีจะผูกขาดเฉพาะผู้ที่มีอำนาจมีเงินที่สามารถเปิดสถานบริการได้ ซึ่งจะไม่สามารถคุ้มครองผู้ที่ประกอบอาชีพค้าประเวณีจริง ๆ จะทำให้ผู้ค้าประเวณีต้องไปอยู่ภายใต้การกดขี่ข่มเหงของผู้มีอำนาจ ซึ่งไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของการบัญญัติกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้ค้าประเวณี การค้าประเวณีในประเทศจึงควรอยู่ในรูปแบบการค้าประเวณีในสถานบริการ และการค้าประเวณีโดยอิสระ

3.2 การจำกัดพื้นที่ค้าประเวณี

การจำกัดพื้นที่ค้าประเวณี คือ การกำหนดพื้นที่ค้าประเวณีไว้เฉพาะบางพื้นที่หรือบางเขต เพื่อจัดระเบียบท้องที่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งในต่างประเทศบางประเทศมีการจำกัดพื้นที่การค้าประเวณีไว้ เช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐสิงคโปร์ เป็นต้น บางประเทศไม่มีการจำกัดพื้นที่การค้าประเวณีไว้ เช่น เครือรัฐออสเตรเลีย รัฐนิวเซาท์เวลส์ เป็นต้น จึงมีประเด็นปัญหาว่าประเทศไทยควรจะมีการจำกัดพื้นที่ค้าประเวณีไว้หรือไม่ ผลการวิจัยพบว่าไม่ควรจำกัดพื้นที่การค้าประเวณีไว้เฉพาะในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง เพราะหากมีการจำกัดพื้นที่การค้าประเวณีโดยเสรีไว้ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง จะทำให้พื้นที่นั้นกลายเป็นแหล่งของนายทุนที่มีทั้งอำนาจและเงิน เข้ามาหาผลประโยชน์ ผู้ประกอบการรายย่อยที่ไม่มีเงินหรืออำนาจจะไม่สามารถเปิดธุรกิจได้ ผู้ค้าประเวณีจะถูกกดขี่ข่มเหงโดยเจ้าของสถานประกอบการที่มีอำนาจ จะมีผลกระทบต่อนผู้ค้าประเวณีในเรื่องของสวัสดิการต่าง ๆ จึงไม่ควรจำกัดพื้นที่การค้าประเวณีไว้ แต่ควรจำกัดพื้นที่ไว้ไม่ให้ยู่ใกล้กับสถานที่ที่ไม่สมควร เช่น สถานศึกษา วัด โบสถ์ เป็นต้น ส่วนผู้ค้าประเวณีโดยอิสระนั้น ควรควบคุมไม่ให้เสนอขายบริการในท้องที่ที่ไม่สมควร เช่น การไปยื่นเสนอขายบริการตามถนนต่าง ๆ หากท้องที่นั้นเป็นสถานที่ที่ไม่สมควร เช่น หน้าวัง หน้าวัด หน้าโรงเรียน ฯลฯ ควรจะมีกฎหมายห้ามไว้ ส่วนการเสนอขายผ่านทางสื่อออนไลน์ ควรจะมีกฎหมายที่ห้ามเสนอขายบริการกับบุคคลที่ไม่สมควร เช่น เด็ก ผู้เยาว์ พระสงฆ์ เป็นต้น

3.3 การขึ้นทะเบียนผู้ค้าประเวณี

การขึ้นทะเบียนผู้ค้าประเวณี คือ การให้บุคคลที่จะประกอบอาชีพค้าประเวณี ลงทะเบียนแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับตนเอง ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในต่างประเทศที่มีการค้าประเวณีโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยส่วนใหญ่จะมีการขึ้นทะเบียนผู้ค้าประเวณีสำหรับประเทศไทยผลการวิจัยพบว่าควรมีการขึ้นทะเบียนผู้ค้าประเวณี เพื่อประโยชน์ของรัฐ เพราะรัฐจะสามารถควบคุม ตรวจสอบการค้าประเวณีได้ โดยเฉพาะหากมีการค้ามนุษย์ หรือการบังคับให้ค้าประเวณี หากไม่มีการขึ้นทะเบียนแต่ปล่อยให้การค้าประเวณีเสรี จะพบกลุ่มคนที่อาศัยประโยชน์จากเรื่องเหล่านี้มาหาประโยชน์ให้ตนเองเพิ่มขึ้น เช่น การให้เด็กมาค้าประเวณี เป็นต้น หากมีการขึ้นทะเบียนผู้ค้าประเวณี จะทำให้ผู้ค้าประเวณีได้รับการดูแลจากหน่วยงานของรัฐ ได้รับสิทธิที่ผู้ค้าประเวณีควรจะได้รับ และเป็นช่องทางหนึ่งที่จะกลั่นกรองผู้ค้าประเวณี ให้เฉพาะผู้ที่มีความจำเป็นต้องประกอบอาชีพนี้จริง ๆ หากยังอยู่ในวัยเรียน หรือผู้ที่ไม่ได้มีความจำเป็นต้องประกอบอาชีพนี้ ก็ไม่ควรอนุญาตให้ประกอบอาชีพนี้ เพื่อไม่ให้เป็นการส่งเสริมอาชีพนี้ เพราะเจตนาธรมณในการให้การค้าประเวณีชอบด้วยกฎหมาย โดยหลักแล้วเป็นการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของผู้ค้าประเวณีที่จำเป็นต้องประกอบอาชีพนี้ในการดำรงชีพนั่นเอง

3.4 อายุของผู้ค้าประเวณี

อาชีพค้าประเวณีเป็นอาชีพที่พิเศษที่ยังมีข้อโต้แย้งในเรื่องของศีลธรรมอันดีของประชาชน หากมีการให้การค้าประเวณีชอบด้วยกฎหมาย จึงควรต้องมีการกำหนดอายุให้เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบที่ไม่ควร การกำหนดอายุผู้ค้าประเวณีเป็นเรื่องที่ต้องคำนึงถึงหลักการหลาย ๆ เรื่อง ทั้งวุฒิภาวะของบุคคล ความเหมาะสมของวัย ค่านิยมของคนไทย เพื่อให้การการค้าประเวณีที่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการคุ้มครองผู้ค้าประเวณีโดยแท้จริง ในสหรัฐอเมริกา เครือรัฐออสเตรเลีย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐอินเดีย ที่การค้าประเวณีชอบด้วยกฎหมาย กำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ค้าประเวณีไว้ว่าต้องไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ สำหรับประเทศไทย ผลของการสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถามพบว่าอายุที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพค้าประเวณี คือ 25 ปีบริบูรณ์ เพราะอยู่ในวัยที่มีวุฒิภาวะในการรับผิดชอบ สามารถดูแลตนเองได้ หากกำหนดให้ผู้ค้าประเวณีมีอายุน้อยเกินไป ไม่เหมาะสมกับบริบทกับสังคมไทยที่ยังไม่ได้เห็นด้วยกับการค้าประเวณีที่ชอบด้วยกฎหมายทั้งหมด และจะเป็นช่องทางให้ผู้ตีประสงคไม่ดี ใช้โอกาสจากกฎหมายหาประโยชน์ เช่น อาจทำให้เกิดการจูงใจกลุ่มคนที่อายุน้อยให้เข้าสู่อาชีพนี้ เป็นต้น

3.5 สิทธิและหน้าที่ของผู้ค้าประเวณี

ในต่างประเทศการค้าประเวณีที่ขบด้วยกฎหมายจะทำให้ผู้ค้าประเวณีเกิดสิทธิหลาย ๆ อย่างเหมือนเช่นอาชีพอิสระอื่น ๆ เช่น สิทธิตามกฎหมายแรงงาน สิทธิประกันสังคม เป็นต้น แต่ในขณะที่เดียวกันก็จะทำให้เกิดหน้าที่ด้วยเช่นกัน เช่น หน้าที่ในการตรวจร่างกายเป็นประจำทุกปี หน้าที่ในการเสียภาษี เป็นต้น และยังมีมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันโรคติดต่ออีกด้วย โดยจะมีหน่วยงานของรัฐเข้ามาตรวจสอบ สำหรับประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่าหากให้การค้าประเวณีขบด้วยกฎหมายในประเทศไทย หากผู้ค้าประเวณีทำงานในสถานประกอบการ ควรอยู่ในระบบนายจ้าง ลูกจ้าง มีสวัสดิการเหมือนลูกจ้างในอาชีพอื่น ๆ เช่น สิทธิประกันสังคม สิทธิตามกฎหมายแรงงาน ฯลฯ และมีหน้าที่ที่ต้องเสียภาษีด้วยกันเช่นกัน ส่วนมาตรการด้านการควบคุมโรคนั้น ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ค้าประเวณีเป็นประจำ และมีการตรวจสุขภาพเหมือนเช่นในต่างประเทศ มาตรการในการควบคุมโรคนั้นควรจะนำมาใช้กับผู้ค้าประเวณีอิสระด้วยเช่นกัน ก่อนที่ภาครัฐจะออกใบอนุญาตให้ค้าประเวณี ควรจะมีการอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น และควรจะมีการกำหนดให้ผู้ค้าประเวณีต้องตรวจสุขภาพเป็นประจำ ถึงสามารถขายบริการทางเพศได้ จึงเป็นการป้องกันโรคติดต่อได้ระดับหนึ่ง ทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ในประเทศไทย ผลของการสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม ผู้ค้าประเวณีควรตรวจสุขภาพทุกสัปดาห์เหมือนในสหรัฐอเมริกา รัฐเนวาดา ส่วนการอบรมผู้ค้าประเวณีนั้น ควรมีการอบรมผู้ค้าประเวณีทุกปีเหมือนในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ไม่ควรอบรมเพียงครั้งเดียว เพราะโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จะมีโรคใหม่มาปรากฏเสมอ ๆ การอบรมทุกปีจะเป็นการเพิ่มความรู้ให้ผู้ค้าประเวณี และทำให้ผู้ค้าประเวณีระมัดระวังตัวอยู่เสมอ ๆ

บทสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้ค้าประเวณีควรมีสติและเสรีภาพในการประกอบอาชีพค้าประเวณี ประเทศไทย จึงควรผลักดันให้อาชีพค้าประเวณีขบด้วยกฎหมาย โดยควรกำหนดรูปแบบการค้าประเวณีให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย ในเรื่องประเภทของการค้าประเวณี การจำกัดพื้นที่ค้าประเวณี การขึ้นทะเบียนผู้ค้าประเวณี อายุของผู้ค้าประเวณี สิทธิและหน้าที่ของผู้ค้าประเวณี โดยสามารถสรุปรูปแบบการค้าประเวณีที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : ตารางสรุปรูปแบบการค้าประเวณีที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

เรื่อง	รายละเอียด
ประเภทของการการค้าประเวณี	ชอบด้วยกฎหมายทั้งในสถานบริการและการค้าประเวณีอิสระ
การจำกัดพื้นที่ค้าประเวณี	ไม่มีการจำกัดพื้นที่การค้าประเวณี แต่ผู้เปิดสถานบริการต้องจดทะเบียน โดยสถานบริการต้องไม่อยู่ใกล้กับสถานที่สำคัญทางศาสนา สถานศึกษา พระบรมมหาราชวัง หรือสถานที่อื่นใดที่ไม่เหมาะสม ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ
การขึ้นทะเบียนผู้ค้าประเวณี	ผู้ประกอบการอาชีพค้าประเวณีต้องขึ้นทะเบียน
อายุของผู้ค้าประเวณี	ผู้ค้าประเวณีต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี
สิทธิและหน้าที่ของผู้ค้าประเวณี	ผู้ค้าประเวณีต้องผ่านการอบรมทุกปี ต้องตรวจสุขภาพทุกสัปดาห์ และมีสิทธิอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น สิทธิประกันสังคม สิทธิตามกฎหมายแรงงาน เป็นต้น

งานวิจัยนี้มีสมมุติฐานว่า “ประเทศไทยควรมีการค้าประเวณีที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น ยังมีการโต้แย้งและถกเถียงกันอยู่มาก แต่เมื่อพิจารณาในเรื่องสิทธิ เสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับบริบทของสังคมไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงไป อาชีพค้าประเวณีจึงเป็นอาชีพที่รัฐต้องให้ความคุ้มครองเช่นเดียวกับอาชีพอื่น ๆ ประเทศไทยจึงมีความเหมาะสมที่จะให้อาชีพค้าประเวณีชอบด้วยกฎหมาย โดยมีรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย” แสดงให้เห็นว่าสมมุติฐานที่วางไว้ถูกต้อง และสอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และแนวคิดของจันทวิภา อภิสุข ที่มีการเรียกร้องให้ยกเลิกความผิดจากการค้าประเวณี โดยเหตุผลว่าคนที่ประกอบอาชีพนี้มีอยู่ทุกหนทุกแห่ง แต่กลับไม่ได้รับการยอมรับ เหมือนคนกลุ่มอาชีพอื่น ๆ คนกลุ่มนี้ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสวัสดิการ สวัสดิภาพ การศึกษา และสิทธิต่าง ๆ ที่ควรจะได้จากรัฐ รวมถึงสิทธิในความเป็นมนุษย์ (จันทวิภา อภิสุข, 2565)

ข้อเสนอแนะ

การค้ำประเวณในประเทศไทยที่ขบด้วยกฎหมาย ควรจะมีรูปแบบดังนี้

1. ประเภทการของการค้ำประเวณที่ควรขบด้วยกฎหมาย

ควรกำหนดให้การค้ำประเวณขบด้วยกฎหมายทั้งในสถานบริการและการค้ำประเวณโดยอิสระ

2. การเปิดสถานบริการค้ำประเวณ

2.1 ผู้ประกอบการที่สนใจเปิดสถานบริการค้ำประเวณ ต้องจดทะเบียน และกำหนดให้สถานบริการต้องได้มาตรฐานตามที่กำหนด โดยสถานบริการต้องไม่อยู่ใกล้กับสถานที่สำคัญทางศาสนา สถานศึกษา พระบรมมหาราชวัง หรือสถานที่อื่นใดที่ไม่เหมาะสมที่อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ

2.2 ผู้ประกอบการจะต้องแจ้งหน่วยงานของรัฐถึงรายละเอียดต่าง ๆ ในสถานบริการ รวมไปถึงรายละเอียดของผู้ค้ำประเวณที่อยู่ในสถานบริการ สวัสดิการต่าง ๆ ของผู้ค้ำประเวณ

3. คุณสมบัติของผู้ค้ำประเวณ

3.1 ผู้ค้ำประเวณต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี และต้องขึ้นทะเบียนผู้ค้ำประเวณต่อหน่วยงานภาครัฐ

3.2 ผู้ค้ำประเวณต้องผ่านการอบรมตามที่ภาครัฐกำหนด และต้องผ่านการตรวจสุขภาพ ถึงจะได้รับใบอนุญาตค้ำประเวณ โดยผู้ค้ำประเวณต้องผ่านการอบรมทุกปี และต้องตรวจสุขภาพทุกสัปดาห์ มิเช่นนั้นอาจจะถูกถอนใบอนุญาต

4. โทษของผู้ค้ำประเวณ

ผู้ค้ำประเวณจะถูกลงโทษ หากมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้

- 1) ผู้ค้ำประเวณ ที่ค้ำประเวณโดยไม่มีใบอนุญาต
- 2) ผู้ค้ำประเวณที่เชิญชวนลูกค้ำในที่ที่ไม่สมควร
- 3) ผู้ค้ำประเวณที่ขายบริการทางเพศให้แก่เด็กหรือผู้เยาว์

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2549). *มาตรฐานการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และจารีตประเพณีท้องถิ่น*. Department of Local Administration. https://www.dla.go.th/work/e_book/eb1/std210550/29/0.pdf

- จันทวิภา อภิสุข. (2565, 28 มีนาคม). โสเภณีถูกกฎหมายสังคมไทยควรยอมรับหรือปฏิเสธ. Sarakadee. <http://sarakadee.com/feature/2000/12/vote-support.htm>.
- ชญาณี ศรีกระจำง. (2563, 8 พฤศจิกายน). “ค้าบริการทางเพศ” เป็นอาชญากรรมหรือไม่. Bangkok Business. <https://www.bangkokbiznews.com /news /906694>.
- ณฤดี จินตวิโรจน์. (2564, 17 ธันวาคม). เสวนา ‘โสเภณีก็เสรีไปเลยสิค้า’ ดันยุติความรุนแรง-หาทางคุ้มครองสิทธิผู้ค้าบริการทางเพศ. Today. <https://workpointtoday.com/pheuthai-211217/>.
- ณัฐปภัสร ฌรณคักกิจพาณิชย์. (2561). มาตรการทางกฎหมายในการแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม). Knowledge Bank at Sripatum University. <http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/6826>.
- ณิชากร ปทุมมาศ และเกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2558, 29 มีนาคม). การรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์แก่หญิงโสเภณีในประเทศไทย. NRCT. https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI =10.14457/CU.the.2015.628.
- ดิศธรณ์ ลิขิตวิทย์วุฒ. (2562, 28 กุมภาพันธ์). กฎหมายการค้าประเวณีของสาธารณรัฐสิงคโปร์: ความผกผันกันระหว่างเสรีภาพเอกชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์. Law for Asean. <https://lawfor asean.krisdika.go.th/File/files/>.
- นราธิป ยาวงษ์. (2563). ภาษีการค้าประเวณี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) Thammasat University Digital Collections. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc /frontend /Info/item/dc:186828.
- พงษ์ธวัฒน์ บุญพิทักษ์. (2566, 23 มกราคม). สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. Parliament. https://www.parliament.go.th /ewtadmin/ ewt/elaw_parcy/ ewt_dl_link.php?nid=1728.
- ลลิตา ฤกษ์สำราญ. (2565, 28 มีนาคม). โสเภณีถูกกฎหมายสังคมไทยควรยอมรับหรือปฏิเสธ. Sarakadee. <https://www.sarakadee.com/feature/200/12/vote-object.htm>.

- สำนักรงานสถิติแห่งชาติ. (2565). *จำนวนและสัดส่วนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามกลุ่มอายุ (วัยเด็ก วัยแรงงาน วัยสูงอายุ) เพศ ภาค และจังหวัดพ.ศ. 2555 – 2564*. NSO. <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/.aspx2564>.
- สุรงค์ จันทรแย้ม. (2567) *ทัศนคติทางสังคมต่อโสเภณี : บทสะท้อนทวิมาตรฐานทางเพศในสังคมไทย*. The Revenue Department. https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/sorpor /GENDER /Doc/ DataNews/NO5/ botkwam05.pdf
- Oxford Learner's Dictionaries. (2023, 23 January). *Prostitute*. https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/prostitute_1.
- Yamane, T. (1973). *An Introductory Analysis*. John Weather Hill. Inc.

